

DRAPELUL

Săptămânal independent

Iscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

200.—

an, bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOI

REDACȚII ȘI ADMINISTRATII:

ARAD, STR. CLOȘCA Nr. 7, Tel. 19-91
Timișoara, Lugoj

Pe răbojuș parastaselor

"UN OM, UN SALARIU,"

Cu instaurarea regimului Național-Legionar, încetând prigoana, s-au slujit sfinte parastase în întreaga țară pentru legionari eroi, căzuți pentru un ideal mare, sacrificându-și viața întru apărarea credinței, îngropăți fără a avea parte de o înmormântare creștinească.

Sirul eroilor legionari se deschide cu Ionel Moța și Vasile Marin, cari de parte de patria lor, sub cerul tragic și însângerat al Spaniei au luptat, jertfiindu-se, pentru îsbanda sfintei credințe creștine. Jertfa lor este o slocvență mărturie că, nu au vrut prezenți ca simplii figuranți, nu și-au dat o aduziune formală, ci au intrat în linia focului. În scurtul focului de mitralieră și în mugetul de flără apocaliptică a explozilor de obuze, prin participarea legionarilor eroi, România și-a dat obolul, gîntei latine, cari și-au sacrificat viața pentru a contribui la îsbanda sfintei credințe creștine, și a nimici spiritul lipsit de umanitate, de Dumnezeu, de credințe și de idealuri, care tinde spre intoarcerea la primitivitatea antropofagă a epocelor preistorice.

Au urmat zile în cari legionari au pătimit groaznic pentru idealul lor susținut de o credință sacră și dreaptă. Si oameni nevinovați, buni români și buni creștini, fără avertisment, fără judecătă sunt vărăți în temnițe întuitori în lanțuri, ori asasinați.

In una din aceste zile de închizitie — cari au inscris o pagină săngeroasă în istoria neamului — insuși Căpitanul, întemeietorul și animatorul mișcării legionare încadrându-și viața în slujba intereselor nației, a fost asasinat. Călăii convingându-se că au biruit numai LUTUL, dar nu SPIRITUL, au poruncit la nou atac, măcelărind fără crutare.

SPIRITUL însă s'a dovedit invincibil și a biruit în ziua de 13 Septembrie 1940, în ziua Căpitanului CORNE-

LIU ZELEA CODREANU, după 13 ani dela întemeierea idealisti, capabili de entuziasm și sacrificiu, pe cei generoși. Iar idealiști, nu pun în slujba măruntelor indeletniciri, transformând în arginti sunători, biruința ideii, precupeșind jertfa...

Biruința însă a reclamat multe jertfe; drumul calvarului a fost lung, greu și spinos.

Biruința, care a deschis temnițele celor osândiți pentru o credință dreaptă și a descătușat pe cei întuitori în lanțuri, se datoră SPIRITULUI ale cărui directive au călăuzit pe învingătorii, tot aceste directive trebuie să călăuzească viitorul pentru biruința să fie veșnică.

Dintre cele din urmă directive ale Căpitanului, face parte programul de REORGANIZARE.

Reorganizarea se impune cu atât mai mult, că unii întreazăind un mijloc de profit afirmând că sunt legionari, nu fac decât pângăresc memoria mililor de eroi, cari s-au jertfit pentru un ideal mare, baza idealului constituind cinstea și corectitudinea care nu coincide cu noțiunea de profit, care e contrară crezului călăuzitor al mișcării legionare. Mirajul ideii legionare nu prinde în

Această problemă a fost relatată abuzuri se făceau și cu angajații în nemunărate rânduri în cota-re personalului și anume: Întâi-nele ziarului DRAPELUL, până în fine, după ani de aşteptare, din rudele, indiferent că până la noua grație lui Dumnezeu a ajuns în fruntea Tării domnul general Ion Antonescu, conducătorul statului și președintele Consiliului de ministri, care ocupându-se de problema funcționarilor publici, pentru a putea restabili ordinea și salva statul, — conform comunicatului transmis de către președinția consiliului de ministri, — a fost nevoie de măsuri severe, cari să smulgă din rădăcini tot răul. Se va putea constata de către toată țară și de funcționari publici, din datele ce se vor publica, ce însărcinătoare abuzuri au fost săvârsite, ce risipă și fraudă a fost comisă cu banii contribuabililor, uneori chiar de funcționari superiori.

Fără a proceda la o reorganizare, sau mai precis la o selecționare conștiințioasă, s-ar putea menține în cadrele legionare indivizi cari peste noapte au devenit legionari — dintr'un spirit comercial — și dintre cari unii văzând entuziasmul pentru această mișcare, l-au numit „inflăcărare tinerească fără rost”, spus pe un ton care echivală cu o palmă, iar alții călcând în picioare tot ce era gardist, — ca proprietar al unei fițuici, — ceea ce însă nu le împiedică de a profita acum de pe urma crezului gardist, batjocorit nu de mult.

Menținerea acestora ar însemna necinstitrea jertfelor, iar pe cei cari au indurat chiniurile temnițelor dela Jilava și aiurea, că și pe cel urmărit de umbra închisoarei pentru sprijinul „ideii”, le-ar decepționa!

Angela V. Ostoia

Nu este mai puțin adevărat că, unii funcționari superiori, cari se ocupau cu aprovisionarea diferitelor lucrări, nu făceau comanda la negustor, până nu și asigurau un șperț gras, indiferent că, în acest caz statul primea o calitate mai inferioară, principalul era sperțul, sau „fisirul” cum îi spuneau alții.

Apoi domnișorii care fixau licitațiile publice, aveau obiceiul a invita în seris și pe alții, dar pe fila de înmormântare după ce o primăvări începută data, deoarece lucrarea, pentru care se invitau și alții, era deja făcută.

VASILE I. OSTOI

Așezăminte sociale de trăinicie

Monarhia

Pot să spună adversarii că erice; pot să-i aducă toate criticele; eu să impune azi mai mult ca oricând, ca un adevăr cu aspect de veșnicie.

CASCADA TRONURILOR a putut să fie un miraj pentru unii îmbulbăti de prea multă literatură socială de catedră; dar experiența o plătesc azi cu altă jertfă.

Accasta este și va fi destinul tuturor republicilor, afară de cazul, când desfășurarea lucrurilor va aduce în fruntea lor oameni de geniu și oameni de energie, cari prin dictatura lor personală să le salveze de pe povârnișul pieții.

Uitați-vă în jurul vostru, în largul lumii, nu vă trebuie decât ochi, ca să vedeați și minte să înțelegeți.

Acolo unde conduce monarhii sau

dictatorii cu ideal național, este disciplină creatoare, este ordine și progres, iar unde toți sunt morți și tari, nimeni nu este nici prea mare să împund prestigiul autorității, nici prea tare, să slăvilească văduvile nebuniei colective, ale desagregării sociale, ale ruinei complete.

In ce ne privește pe noi, români, să ne bucurăm că avem o monarie și în fruntea ei un Suveran Tânăr, care întrunește nădejdiile poporului.

Rămâne ca oamenii politici să răspundere, cu gând și faptă românească, să facă zid în jurul Troianului în ceasurile, cari se anunță astăzi de grele pentru pacea lumii.

Nationalismul

Nu este fructul unei abstracțiuni siderale, ci o realitate palpitantă, care dăinuște și va dăinui că lu-

mea, oricăte lovitură de iarnăcop î se vor da.

Lumea se împarte pe națiuni, iar națiunile sunt totalitățile de oameni cu conștiință același origini, cu aceleași datini ale prezentului și cu aceleași năzuințe în viitor.

Germanii sunt și vor fi Germanii, Italianii — Italieni, Spaniolii — Spanioli, Francezii — Francezi, Români — Români, Jugoslavii — Jugoslavi, etc.

Sunt și vor fi așa, fiindcă au altă cuture sufletești deosebite, din străfundul căroră căntări proprii se înalță spre ceriuri cu alte credințe.

Cine cădăuște acest adevăr este sau un inconștient, sau un criminal; un inconștient care nescotește propria lui fire, ori un criminal, care urmărește un scop egoist de hegemonie, de viață parazitară pe spina poeziilor unor seminții ajunse simple

ture de vite.

Căci naționalismul care însemnea să închegare sufletească, forță de rezistență în primejdie, complex unitar de așezăminte, pe cari se înalță ordinea, propriațea, civilizația, lor nu le convine.

Naționalismul este conștiința unei colectivități și acolo unde el s'a manifestat a marcat o etapă de progres și de strălucire, de creație de care nu s'au putut învredni națiunile lipsite de această conștiință a naționalismului.

Si să se stie că acela cari în România, profesorii și credință contrarie sau activează la descompunerea conștiinței noastre naționale, aceia nu sunt români de origine, ci intrusi — unii pericioși chiar — ai neamului nostru, prea bun, prea generos, dar nu până la prostie.

CORIOLAN BĂRBAT

PREZENTĂRI LIRICE

NELLU CRISTESCU

Scria undeva Henry Bordeaux că „la jeunesse est un privilège. Elle consiste à aimer la vie et, par là même, elle la transforme et la donne”. Nellu Cristescu își va purta crucea destinului poetic prin vreme ca un băstem, nu ca o insignă de biruință... Am vrea ca în acest calm articol prezentativ să definim că mai prea valoarea poeziei lui Nellu Cristescu și elogii respectiv să nu fie socotit rezultatul unei compromiță-

toare încercări de scandalosă lansare.

Pustiul cămp și boltă înnorată, Demult în marea nopții au pierit... In valuri negre — noaptea revărsă sată

A înnechat orașul adormit...

„Noapte de toamnă”

Poezia descriptivă a lui Nellu Cristescu, e — oarecum — în climatul atmosferii hermetice al ultimului modernismului, de factură clasică. Motivul și chiar un fel de a venire în realizarea poeziei o încercăre de apropiere de cer, — forma —

toate frâmantările acestea lăuntri-

ce sunt de mare circulație :

„Să rădăcesc... și să rădăcesc...”

„Să nicio stea nu mai zăresc...

„Pe cer și în inimă mea...”

„Nici-o stea...”

Uneori sub o facilitate puerilă constată în expresionismul versurii Nellu Cristescu s'ar părea că s'apropie de poezia alexandriană, ceeace e fals:

„Plouă raze săngerii —

„Plouă frunze aurii...”

Si chiulă ăsta rumânească, de baladă, reproducă în întregime:

„Stol de rândunele!...

„Primul stol sosit...”

Visurile mele
O, bine-ai și venit!

„Să pe rămurile
Frunze s'au ivit.

„Vreau să uit de cele
Care au murit!...”

„Primul stol”

Totuși, Nellu Cristescu — are în vers o sbuciumare interiorizată, a cărei tălmăcire pe plan realizat ne îndreptăște o neliniște pe care o scuturăm în mari așteptări...

PETRE A. BUTUCEA

25 bani Posta

Informatiuni

Washington. — Agenția DNB transmite: Populația Statelor Unite, conform recensământului din 1 Aprilie 1940, se cifrează la 131 milioane, 409 mii 891 locuitori. Recensământul se face din 10 în 10 ani, deci dela ultimul recensământ din 1930 sporirea populației este de 7%.

LOTERIA populară: un loz 50 lei, tragerea zilnică Banca Goldschmidt.

București. — I. P. S. S. Nicolae Bălan, mitropolit al Ardealului a vizitat Sâmbătă, 21 Septembrie, pe d. prof. Traian Brăileanu, ministrul Educației Naționale Cultelor și Artelor și pe d. Vladimir Dumitrescu, directorul propagandei.

In atenția părinților cu ocazia înscrierilor școlare. Trageți la hotelul Crucea Albă, care vă oferă pe lângă cameră curată și modernă și o mare reducere.

URANIA
Telefon: 12-32
Sală răcoroasă

AZI! Ultima zi!
3, 5, 7.15, 9.15

"CAMPANIA POLONĂ"
Jurnal UFA No. 470

MARTI! PREMIERĂ!
Capodopera filmului francez

"LEGIUNEA DE ONOARE"

Cinema **CORSO**
Plafonul deschis!
Telefon 20-65

Program dublu:

Viața furată
de ELISABETTA BERGNER

II.
"CONFLICT"
cu CORRINE LUCHAIR,
ANNIE DUCAUX
Jurnal UFA No. 470

Repr. 5, 7.15, 9.15

Mica publicitate

Sobe de schamot, frumoase și eficiente, preț de schamot, se ușă de vânzare la firma „TERACOTA”, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 59.

LOTERIA populară: un loz 50 lei, tragerea zilnică Banca Goldschmidt.

CU PREȚURI VECHE, puteți cumăra la noi covoare orientale și indigene, mobile moderne și bucadării. **TEMPO**, casă de comision. Arad, Palatul Fischer Eliz.

CAUT MOBILIER pentru instalarea unui local restaurant cafenea. A se adresa la administrația ziarului, sau prin telefon 19-91, între orele 8-10 și 14-16.

CAUT INCASATOR, cu referințe bune și garanție în numerar. A se adresa la administrația ziarului sub „INCASATOR”.

Arad. — Curtea de apel din Oradea funcționează la Arad. Prefectura a pus la dispoziția instituției indicare al doilea imobil al procurorii judecătorului. Recensământul se face din 10 în 10 ani, deci dela ultimul recensământ din 1930 sporirea populației este de 7%.

Legitimatiile

de culoare albă, eliberate de noi, nu mai sunt valabile, indiferent de data valabilității.

Ziarul Drapelul

De pretuindeni

Otrava de albine drept medicament

Cu toate că înțepătura de albina este atât de durerioasă, ea are totuși proprietatea de a folosi drept medicament. Lucrul acesta era cunoscut încă din vechime, mai în seamă în ceeace privește tămăduirea reumatismului. Dar cum nu poate oricine să se lase înțepat de albine pentru a se vindecat de reumatism, noua otravă este întrebuintată sub formă de alifie și de lechid de fricționat. Ea este astfel întrebuită la lumbago, ba chiar și la tusea convulsivă.

Pentru a se capăta otrava de albine, la Illertissen în Bavaria superioară se află cea mai mare cete de albini din Europa, care cuprinde 18.000 de stupi și căpătă 50.000 de albini fiecare. În fața stupilor tinere fete, bine protejate contra înțepăturilor, aşa numitele „prințătoare” stau zi de zi să prinăd albine ca ajutorul unei pense. Ele prind astfel 7-8000 albini pe zi. Albina prinădită este frecătată de-o sugativă, care absoarbe otrava. După ce i s-a luat otrava, albina care nu mai poate trăi, este repede ucisă. În laboratoarele din apropiere otrava aceasta absorbită de sugativă este transformată în pilule și în tincturi. Pentru a se obține un gram de otravă este nevoie de aproximativ 10.000 albini, astfel că 36.000.000 albini pe an trebuie să-și dea viață pentru a veni în ajutorul omenirii, tămăduind-o de îngrozitoarea plagă.

CEASUL CARE MERGE REGULAT 5000 DE ORE

De secolul vreme au apărut în Germania ceasuri care nu mai au nevoie să fie întoarse. Arcul nu mai este acțional prin roțițe, ci pe cale electromagnetică. Limba este mișcată la fiecare tact cu o jumătate de secundă. Cum prin aceasta, presiunea continuă a arcului asupra roțiilor dispără, se micșorează și uzarea, și, în plus, nu se consumă decât un minimum de curent. O baterie de lampă de buzunar normală este suficientă pentru un an, iar în cazul „ceasului baterie Chronox” pentru cel puțin sase luni. O baterie, care furnizează unei lămpi de buzunar curent pentru numai 7 sau 8 ore, acționează un ceas timp de 5000 de ore și chiar mai mult! Faptul se explică prin aceea că punerea în mișcare a ceasului consumă un curent minimal și că bateria se restabilește în pauzele dintre contacte. Numai 5/1000 amperi sunt necesari pentru o întinerere de contact; de aceea „ceasurile baterie Chronox” merg totdeauna regulat, chiar dacă bateria este pe stinse.

La Târgul din Lipsca, aceste ceasuri au fost pentru prima dată prezentate pe piață într-un număr mai mare.

De toamnă curăță, vopsește, rochiș, pardesiuri

ALEXANDRU KNAPP

vopsitorie mecanică
Arad, Str. Erțianu 2-4
și Episcopul Radu 10

CEASURI brătară pt. copii precum și de buzunar și brătară pt. doamne „marca renomată”, assortiment bogat și etan la

HARTMANN

bijuter Arad, Palatul Minorității

Poșta redacției

GHITĂ, am primit c. p. te aștept cu o baie bună.

Spor la afaceri. Compl. de la Toți.

N. VELIN. V'am satisfăcut?

COLTUL VESEL

Vae Victis

— Mai, Ghiță, atunci când te războiești cu nevestă-tă, cum faci să te lase în pace?

— O las să dicteze condițiunile de pace!

Cele zece porunci

— Câte princi există?

— Depinde!

— Cum asta?

— Pentru bărbat zece și pentru femei, nouă.

— Cum așa?

— Pentru femei nu există poruncă: „Să nu răvnești la femeia altuia”.

Sfat practic

Tatăl: Am spus fiicei mele, că dacă va da voie vreunui băiat să o sărute, o impușc.

Tânărul: Să ce-a spus fata dătăre?

Tată: M'a sfătuin să-mi cumpăr o mitralieră...

Ca școală

La un liceu, dintr-un ordensel de provincie, profesorul tămăduea școlarilor din clasa I-a despre animalele de casă. Când veni vorba de cățăr, profesorul întrebă pe un elev ce este cățărul? Acesta răspunde:

— Cățărul este un măgar care vrea să fie cal...

Deșteptăciune răză

— Ce este tatăl tău?

— Bolnav!

— Nu asta te-am întrebat. Vreau să știu cu ce se ocupă, ce face?

— Tușeștel!

— Doamne, prost mai ești! Spune-mi ce face când nu e bolnav și nu tușește?

— Atunci e sănătos!

Cea dintâi...

— Draga mea, tu ești cea dintâi fată, pe care o săruti.

— Te cred!

— Pe lângă aceasta ești cea dintâi fată, care mă crede.

Pe stradă

Doi prieteni se întâlnesc pe stradă. Unul din ei este îmbrăcat în haine noi și împuñătoare. Celălalt îl întrebă cu invidie:

— Dar unde ai fost?

— Într-un loc unde dumneata nu te-ai fi putut duce în locul meu.

— Te rog, fi politicos...

— Cum așa? Am fost la fotograf...

Imediat

— As dori să vorbesc cu stăpânul casei!

— Da? Atunci așteptați puțin, imediat o chem pe nevestă-mea.

BIROU de mijlocire imobiliară

I. HAAS

ARAD, BUD. Drăgălina 9.
mijlocește vânzarea și cumpărarea de imobile. Serviciu confiabil bazat pe expertiza

COLTUL LITERAR

Regelui Mihai I.

de Iosif C. Rachiciu

Milioane de glasuri a românilor uniți, Răscolec întregăz văzduhul și nespus de fericiți, Azi, în ziua înălțării, la rangul de Domnitor, Toți români Ti se închină și-Ti predau sufletul lor.

Acum Rege, prea-nete lepte, dă urechea la popor, Si-i ascultă a lui rugare, glasul lui de viitor, Când din fiecare geană, plânsul față o răcorește, Este plânsul bucuriei, ce înimă o răscolește.

Azi, în ziua asta mare, când urci treptele Domniei, Ca un Făt Frumos din soare, Tu, Regele României, Ai chemat ca cloșca puii, sub al Tău Regesc veșmânt, Toți români să-ți depund, cuvenitul jurământ.

Ti-au jurat credință ostașii, că stau veșnic la hotare, Si-au făgăduit să lupte pentru a ţări neatârnare, Ne lăsând o brazdă smulsă de dușmanul din afară, Si să mențină cu arma, cinstea și ordinea în fară.

Ti-au jurat pe sfânta cruce, sfetnicii dela Domnie, Să conducă cu dreptate scumpa noastră Românie, Si-au jurat luminătorii, ca lucind cu fapta lor, Să aducă la credință sufletele din popor.

Pretuindeni, pe cale, români Ti-au presărat, Florile recunoștinței, pentru sufletu-Ti curat, Pentru iubirea cea mare, ce din pieptu-Ti isvorăște, Iubire care la rându-i românul Ti-o dăruiește.

Iar în schimb poporu-Ti cere, Mărite, să-i faci un dar, Să-l conduci viteaz în lupte și al României hotar, Intregindu-l vitejește, după cum ne este scrisă, Să-l vedem că mai departe, până dincolo de Tisa.

Si atunci, Mărite, Doamne, fi-va ziua bucuriei, Bucuriei fără margini, a dreptății și-a frăsie, Căci purta-vei scăldătoare pe capul încoronat, O coroană multă măreșă, coroana de Impărat.

8 Septembrie 1940

IOSIF C. RACHICIU
scriitor bănățean,
în prezent de strajă la hotar
(pe zonă)

Stanțe

Tu viață, ca un râu îți porți cursul
Și-mi răscolești atâtea reverii de copil,
Încât nu pot pricepe, de ce și plânsul
Mă copleșește și sunt atâtă de umil!
Păcatele de mine se tin adesea sără
Si nu pot înțelege, adeseori mă mir,
Că par căș fi un fier plin de rugini,
Sau câmp mănos brațdat de mărăcini.
Așa în lume de rele am multă parte,
Si-astept mai repede, să vină o schimbare,
Că sunt prea Tânăr și mă îngrozesc de moarte.

Gheorghe Lică — Olt

Uedhiu Altar!

Vechiu Altar, mărefi prin umbre au pornit iarăși dușmanii
Ca destinul să ni-l schimbe și să tulbere iar anii,
Că prin fară unde vremea iatău-a în lăcere
Acum curg ca apa n vale să ne deie iar durere...

Oare pentru astă-dată au luptat strămoși ca vântul
Si au pornit cu spada în mână de se sguduia pământul?
Că prin zângănit de săbiu, sulite și cănt de zale
Din mormânt s'aud și-acuma ţipele voevodale.

Căci în fruntea tuturor străns pe roibil fără seamă
Viu pornea cu crucea în mână voevodul fără teamă,
Iar în urmă-i oastea sfântă spinteca ca uraganul
De-i puneau pe loți pe fugă și se nifioră chiar Hanul.

Tot trecutul nostru sacru azi în mintea noastră fierbe
Si pe paginile cărții noi cînt mereu proverbe:
„Apa râurilor trece însă pietrele rămân”
Valul durerii ne-apăsa dar rămîni mereu Român...

Ce vreau, iarăși să ne fiă în robie milenară
Cei ce au trecut cu loții dintr-o fară altă fară?
Cei ce au venit ca Hunii — pr

Dreptate și pace...

ibitrii au făcut „dreptate” și nu ajunge propaganda întreținută vedească. Ne-au dovedit că toate, prin cele mai avile mijloace? În consecință acestora un lucru nu înțelegem; de ce se aşteaptă și președintele de radio Budapesta, postul de radio din Ardeal, să transmite întrarea trupelor

române pe teritoriile răpite României? — pe care noi suntem și noi le asculta, vrând nevrând, aparatul de radio ale vecinilor să transmită zilnic, difuzând apărările manifestări, lipsite de simț. — Au auzit acele barbare manifestări de sărbătorire care nu sunt intru nimic ereditatea populației de stepă? Au urmărit lăuntrile minciinoase ale miloșilor, înțelese pentru aceste ocazii, propovăduite de regentul Horthy. Au fost urechi să audă tipetele barbare ale mulțimii întrerupând scurtul discurs al bielului român și vocea oratorului de un timbru care acuză mai mult ca orice alt document? Si dacă acest discurs a fost menit să demonstreze asasinarea lor, în acest caz unde a fost dr. Hațegan? Si ce fel de dovedă e ce ni s-a dat, căci discursul redat de pe PLACI DE CEARĂ nu pot constitui o dovedă!

Această dovedă este iată o gravă ofensă la adresa noastră. Protopopul Hossu a vorbit, salutând pe regentul Horthy. Au fost urechi să audă tipetele barbare ale mulțimii întrerupând scurtul discurs al bielului român și vocea oratorului de un timbru care acuză mai mult ca orice alt document? Si dacă acest discurs a fost menit să demonstreze asasinarea lor, în acest caz unde a fost dr. Hațegan? Si ce fel de dovedă e ce ni s-a dat, căci discursul redat de pe PLACI DE CEARĂ nu pot constitui o dovedă!

Această placă poate fi pusă în cînd să difuze discursul, chiar după moartea unui om. Deci dovedă este de nulă valoare!

Ne-am convins despre altceva. Purtarea manifestării de popor! Purtarea manifestării de popor! de „înalta cultură”, cum le place să se numească, să dovedit demnă de un popor primitiv și lipsit de elementară cultură, în schimb de o rădă ferocitate. Unde rămâne cultul creștin la acest popor al lui „Stefan cel Sfânt”, de care potențe sunt de fiare nu de oameni, și cum de au putut învăța și ei mici, copii de grădinițe, că vocile lor pitigătoare să plângă pîrla lor grozavă ce a trebuit să se poarte timp de 22 de ani, ei puști și, 5 anișor? Organizatorii acestei manifestării poporane, care înduc mai mult cu monejurile cururilor, căci acele horcături și potențe sunt de fiare nu de oameni, și dău seamă că de caragioase și cupințele minciinoase date în copiilor? Nu ajung minciunile să fie prin postul lor de radio, contrariul ce ar fi dorit ei să dovedă?

Barbarele manifestării de bucurești pentru acapararea Ardealului românesc, ne-au dovedit locul să fie prin postul lor de radio, contrariul ce ar fi dorit ei să dovedă?

Ce adâncime au ghețarii?

INNSBRUCK. Stirea că s-a mărat la ghețarul Unteraar în Elveția în cursul măsurărilor metodice reprise în anul din față, o adâncime al gheței de 440 metri, a ajuns în unele locuri pîrere, căcum această adâncime ar fi ceea ce mare, găsită pînă acum. Or, asta nu este cazul. Adâncimea cea mare, cunoscută pînă în prezent a unui ghețar în alpi a fost găsită deja 1929 la Aletsch cu 792 metri.

Cea mai mare adâncime al gheței s-a constatat în cursul expediției germanului Alfred Wegener (1931) în Groenlanda. Într-o înălțare de 120 km. dela marginea polului continentală s-a măsurat o adâncime de 1850 metri, o cifră care corespunde aproximativ evaluării exploratorului norvegian Nansen, evaluării ce se mișcau între 100 și 2500 m.

Toate aceste și alte măsurări au loc cu ajutorul echotuloului, înregistrat pentru prima dată 1928 de

societatea alpină germană în valea Oetz. Echolotul e de altfel un instrument indispensabil deopotrivă navigației și cercetării științifice: din timpul ce trece, pînă când undele, produse la suprafață ghețarului în urma unei explozii provocate, ajung la solul pământului fiind reflectate de acolo îndărât la suprafață, precum și din viteza de mișcare a undelor de această natură în gheță, se calculează distanța între suprafață și fundul ghețarului.

Purificarea vieții de jidani în Luxemburg

BERLIN. Din două ordonanțe ale șefului administrației civile a Luxemburgului reiese, că se realizează actualmente în Luxemburg arianizarea vieții publice, luându-se ca model procedeul aplicat la

timpul său în Germania. Se accentuează că „influența în multe locuri predominantă a jidanilor în Luxemburg a adus țara într-o stare de dependență față de Franța și Belgia, creând totodată și o opozitie artificială față de Germania”. Ordonația pentru „Protecția sănătății germană și a celui înrudit cu cel german” exclud jidani din viață populară și economică a Luxemburgului, căutând în același timp să înălțeze această dependență naturală, care n'a adus nici-un avantaj lucrătorului și țăranului luxemburgian. O a doua ordonație se ocupă cu chestiunile patrimoniale, economice și profesionale urmărind în general dispozițiile corespondente ale Reichului. Ea prevede i. a. obligația anunțării patrimoniului, interdicția exercitării profesiunii de către medicii și avocații, interdicția ocupării unei funcții publice, etc.

Mama cu inima înțință și zdrobită de durere aduce la cunoștință tuturor rudelelor, amicilor și cunoșcuților, că iubitul și scumpul ei fiu

GHITA ABRUDAN

șef de secție la Administrația financiară din Arad

după grele și dureroase suferințe și după împărtășirea cu Sf. Taine și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în ziua de 18 Septembrie 1940, în etate de 31 ani.

Înmormântarea a avut loc în ziua de Joi, 19 Septembrie a.c. la orele 16, dela locuința din Str. Mețianu 16 (curtea Catedralei) la cimitirul Pomenirea.

Dormi în pace dragul mamă!

Arad, 18 Septembrie 1940.

Văd. Vilhelmina Abrudan, mamă; Illeana Săbău, mătușă; Ioan Stefan, Victoria și Illeana, veri și verișoare; Ladislau nepot.

Inseiări retrospective

Am fost (și sunt) un om modest; nu făceam umbră nimeni iar linia să evidențiez o anomalie, atât de vieții mei era o linie dreaptă; îmi specific și de adânc omenească, în cînd mă uimește și mă înveselește. Aceasta mă răsbună de toată susțința înfrângerii.

Mai toti cei pe care norocul i-a ridicat pe scară ale căror naștere sociale ceva mai sus decât se cuvenea, luau o atitudine bizară față chiar de foștii lor camarazi de drum sau de muncă dacă vreți.

Când îi întâlnesc pe acești din urmă le înțeleg pe buze vechiul zâmbet al prieteniei; luându-și înăfișarea gravă a omului superior; iar privirea li se încreună ca sub năvola grea de gânduri; până și pașii prințează să le bată în ritmul zorit al celui ce nu mai știe unde-i să capul de atâta grije și muncă.

Mici Promethei care duceau pe umeri crâmpene din univers; cel puțin în închipuirea pe care și-o făceau despre ei însăși.

Noroc că vremea legendelor jiduo-francomasonico-afaceriste a tre-

I. Krebsz

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 51, Iuliu Strada Eminescu Nr 1 (Edificiul Crucii Albă)

Curăță și vopsește frumos și eficiență; demirci, costume kaki, haine bărbătești, etc.

că și pentru toată lumea ei sunt cei care sunt: oameni plămădiți din lut mocîlos, pe care din cauza mediocrității lor îngâmătă și a immoralității în care s-au lăsat, li păște urșita RASPUNDERILOR.

Aceasta ar trebui să o știe, să le stea în minte că un veșnic și fatidic memento, cu atât mai mult că deosebirile sociale care i-au despărțit în viață de noi cestilăți, erau datorite hazardului sau altor cauze nebuloase și nu meritelor personale.

Se vede treaba însă — și asta o spune psihiatria — că orgoliul și încrezută lor trufie aveau rădăcini adânci nu numai în fărădelegile să vârsăte ci și în creerul lor și erau dezisur fumurile PARANOICI care le umflă conștiința de sine și le diformă judecata despre alții.

In acest caz ei trebuie să înspire milă chiar și atunci când va trebui să le deschidem ușa pușcăriilor.

CORIOLAN BARBAT

PENTRU UNIFORME

TOT FELUL DE STOFE
ASORTIMENT BOGAT LA

I. SCHUTZ

MAGAZIN DE POSTAVURI

ARAĐ, str. Eminescu 2 și Brăiliang 2

TELEFON 19-65

**Farmerii canadieni
nu-si pot verde grâu lor**

NEW-YORK. Excedentul nevândut al ultimei recolte de grâu a Canadei este de 285 mil. bushel. Timpul intre 175 mil. bushels conform evaluărilor făcute, astfel că recolta nouă nu va putea fi vândută. Farmerii sunt amentați de o lipsă totală de venituri și cer o înțală acordare de credit pentru ne- de 360 mil. bushel. Astfel rezervele vorbe curente ale zilei.

Colecte poștale:

franchez; predau; colectez pe lângă cel mai convenabil comis-
tron, la fel execut orice fel de transportare și mutare atât în
localitate, cât și în provincie. — CU PREȚ MODEST

Cei care abuzează în numele legionarilor vor fi arestați

COMUNICAT

Preșidenția consiliului de
ministri comunică:

Toate autoritățile de stat,
comunale, etc., precum și
particulare, sunt înștiințați
că toți acei ce se vor prezenta
ca legionari sau expoziți
naționaliști, cerând posturi
sau pretinzând să exercite
inspecții și control, să fie
imediat deferiți autorităților
polițienești sau administrative
care au ordin să-i aresteze.

Legionarii adeverăți nu
pot lucra decât cu însărcinări
legal atribuite. Acei ca-

ri procedează altfel, sunt agenți provocatori, sau unel-
tori în contra ordinei de
stat și prestigiului autori-
tății.

N. R. Pentru informarea comercianților, care nu s-au plâns, comunicăm că, cei doi induviți — unul
gras, care intra în magazine și
cel subțire zis „hornică” care-
astepta în umbra pentru a nu fi
văzut (obiectul străjului) — care au
plasat imprimantele cu 20–100 lei
pro bucală, nu fac parte din legio-
ne, deoarece legionarii, ca oameni
conștiințioși, nu se folosesc de astfel de „truc” și „ton”.

Căștigurile Statelor-Unite rezultă din înarmare

Dintr-o dare de seamă, care până
acum nu fusese dată publicitații,
se poate vedea în ce măsură par-
ticipă industria grea a Statelor-

Unite la valul de înarmare. O ști-
re demnă de toată increderea, și
care emană dela funcționari superioiri dela Washington, înfățișând
situația afacerilor și perspectivele
programului de înarmări al State-
lor-Unite, ajunge la concluzia că

îți ani buni și că, după toate pro-
babilitățile va atinge și cifra reali-
zată în 1929, socotit drept cel mai
bun an.

Această afirmație corespunde de
altfel și cu un manifest al federa-
ției muncitorilor americanii (Ameri-
can Federation of Labour), care
vorbește despre aceleași căștiguri.
Faptul că acțiunile n'au înregistrat
o creștere proporțională este în-
registrat de această A.F.L. drept
teamă de a nu atrage o sporire a
impozitului pe căștiguri. Acest
nou impozit se percepă la un anumit
procent de căștig. Cursul scă-
zut al acțiunilor mai este și în
funcție de faptul că Europa se af-
lă în războiu este în legătură de-
semenea cu înfrângerea Angliei. A-
ceste lămuriri au stârnit o mare
senzație. Ele arată în același timp
dece politica de înarmare a State-
lor-Unite găsește atâtă susținătoare.

La Berlin, a fost înființat o So-
cietate de drept penal internațional
și străin. Ea se va ocupa între alte-
le cu dreptul interlocal și de extră-
dere și va începe consfătuiri pri-
voare la noua organizare a societă-
tilor științifice suprastatale.

La Danzig, a fost pus în circula-
ție, zilele acestea, cel mai mare
autobus din lume. El este lung de
21 m. și are 100 de locuri.

Colonizarea germanilor din Wol-
hynia și Galitia în Warthegau este
aproape terminată. Din circa 18000
de familiile au obținut pământ, până
la 20 Iulie, 10700.

Pe lângă Universitatea din Ham-
burg, va fi înființată o catedră pen-
tru economia forestieră și colonială.
Titular al norei catedre este
prof. dr. ing. Franz Heske dela
Institutul german pentru economia
forestieră străină și colonială, trans-
ferat dela Dresda.

La Bayreuth a fost fondat un In-
stitut german pentru steno-și da-
tilografie. În 1941, va avea loc aci
și la Würzburg Congresul mondial
al stenografilor.
În anul 1940 căștigurile industrii
americană vor fi mai mari decât
acele din anii 1928 și 1937, soco-

Nr. 13 și 14 în trenuri accelerate
de pe linia București-Timișoara,
cu începere de azi, 23 Septembrie
a. e., păstrând aceeași compunere.

**Colaborarea economică
continentală**

BERLIN. Știrea din Hel-
sinki după care Finlanda în-
țelegere cu guvernul Reich-
ului va livra Olandei și Bel-
giei lemn, tranzitat prin
Germania, confirmă din nou
progresul realizat în ceeace
priveste compensațiile țări-
lor continentale că și faptul
că Germania îi pune la dis-
poziție căile sale de comuni-
cații în acest scop. Cele două
țări apusene vor exporta în
Finlandă în valoare echiva-
lentă, produse industriale.

Desfîntarea Tinuturilor

București. — Printr-un Decret-
Lege au fost desființate Tinuturile,
devenind circumscriptii.

Prefecții sunt reprezentanții gu-
vernului în județele lor.

**Vor funcționa 10 Curți de
Apel în țară**

București. — Conform De-
cretului-Lege al d-lui prof.
Mihail A. Antonescu, mini-
strul de Justiție, vor func-
ționa în țară 10 Curți de

Apel. La: Arad, București,
Brașov, Constanța, Craiova,
Galați, Iași, Sibiu, Suceava
și Timișoara.

Sport

Formidabilul succes al Footbalului Românesc

Matchul internațional din-
tre echipa României A și a
Jugoslaviei A ce a avut loc
Duminecă, 22 Sept. la Bel-
grad s'a soldat cu înfrângere
gazdelor cu scorul de 2:1
pentru România.

Pentru prima dată când
echipa României a fost alcă-
tuită numai din jucători ro-
mâni și am obținut victorie
peste hotare. Deçi s'a dovedit
și de data astă că, echipa
României formată numai
din jucători români, a știut
să lupte cu cinste și onoare
ca să apere culorile naționa-
le și să răspândească faima
sportului românesc.

Rezultatele din țară:

Duminecă, 22 Sept. a. e. s'a dis-
putat pe arena Gloriei matchul di-
vizionar B între echipile Crișana
CFR și Electrica Timișoara.

Crișana CFR într-o formă impe-
cabilă a învins pe timișoreni cu 2:1.
Acest rezultat se datorește în ma-
re parte jucătorilor luati din pepi-
niera Olimpiet PTT. Ambele găd-
uri au fost marcate de olimpistul
Sufu, care a fost cel mai bun din
22. Din partea noastră urmă Cri-
șanei CFR să meargă din succes în
succes.

CAA—Olimpia PTT 3:0 (2:0)

Tot Duminecă, 22 Sept. s'a dis-
putat pe arena CAA matchul dis-
trictual dintre Olimpia PTT și CAA.
Contrașteptările Olimpia s'a prezentat cu o echipă incompletă
și neantrenată, care n'a putut re-
zista adversarului.

Echipele au avut formațiunea ur-
mătoare:

CAA: Thaller, Precup, Eberlein,
Miklosi, Kanyatr, Feder, Kosnicka,
Vass, Popa.

Olimpia PTT: Măiman, Olariu,
Botău, Lădău, Stancovici, Mihailo-
vici, Tucc, Chira, Păușan, Dragos
și Tomescu.

Toate goalurile au fost marcate
de Vass. S'au remarcat dela CAA
Vass și Miklosi, iar dela Olimpia
Botău, Olariu și Mihailovici.

Matchul amical dintre echipile
districtuale Gloria și Astra s'a ter-
minat cu rezultatul de 3:3.

Matchul CFR — Astra nu
s'a ținut.

Unirea — Amre 2:2.

Transilvania — Tricolor
2:1.

AAC — Olimpia 3:0.
J. N.

**Președintele Roosevelt
este răspunzător pentru
războiul din Europa, a
spus d. Hull**

New-York. — D. Hull, candidatul
partidului republican, într'un dis-
curs electoral, finit la San Fran-
cisco, între altele a declarat că pre-
ședintele Roosevelt este răspunză-
tor pentru războiul din Europa, de-
clarând că, în caz, că Germania ar
lăsa învingător, America ar rămâne
singur în fața Europei unitare, iar
în caz că Anglia ar învinge, Sta-
tele Unite vor fi demoralizate.

Lazar Emanuel Arad,
P. Avram Iancu
TELEFON: 19-32

ULTIMA ORĂ

INTERNAȚIONAL

Parastase pentru legionari eroi și martiri

București. — Atât în Capitală,
cât și în întreaga țară s'au finut
parastase pentru pomenorile legio-
narilor eroi și martiri morți pentru
marea biruință.

In biserică Sf. Ilie-Gorgani, din
Capitală, Duminecă, 22 crt., la orele
11 s'a oficiat un parastas în
amintirea morților dragi, care și-au
jertfit viața pentru biruința idealul-
ui legionar.

La orele 11 și un sfert a sosit la
biserică d. prof. Horia Sima, vice-
președintele consiliului de ministri
și comandanțul mișcării legionare,
însotit de comandanți legionari. Au
fost de față, între alii, d-nii prof.
Traian Brăileanu, ministru Educa-
ției Naționale, Culte și Arte, Vlad-
imir Dumitrescu, dela subsecretaria
lui propagandei, prof. Mihail A.
Antonescu, ministru subsecretar de
stat la departamentul justiției, co-
mandor Popovici, prof. Radu Gyr.

După serviciul divin, părintele
Mihăilescu evocând jertfa eroilor
căzuți, în care timp o echipă de le-
gionari a făcut de gardă în față bi-
sericii, detasamentele legionare au
părăsit spre locul unde au fost im-
pușcați cei 9 legionari din echipa
lui Dumitrescu, purtând pe brațe
9 coroane de flori în formă de
cruce. Placarda care le înfiera ca
trădătorii neamului, s'a înlocuit cu
una care arăta că, aici au fost ră-
puși eroii neamului.

După rugăciunea pentru deslega-
rea păcatelor, s'a intonat Imnul le-
gionar, după care d. prof. Horia
Sima, cdt. mișcării legionare, a ro-
tit o cuvântare, arăldând că ocum
un an, în aceasta zi, un grup de
tineri din Prahova, s'au jertfit pen-
tru mărturirea țării. Mai departe
d-sa a enunțat cele 10 porunci ale
credinței legionare.

După cuvântare, d. prof. Horia
Sima și-a exprimat condoleanțele
famililor celor căzuți, care au luat
parte la parastas.

In locul asasinărilor celor 9 legio-
narî se dă onorul, după care la
ora 1 și jurnătate parastasul luând
sfârșit, legionarii s'au întors la sedi-
ul în aceeași disciplină de fier.

Râmnicul Sărat. — Duminecă, 22 Septem-
brie, s'a oficiat în Capitală
parastas pentru odihnă redactorilor
legionari, dela ziarul „Buna Vestire”,
căzuți în slujba idealului
Mihai Polibroniade, Nicolae Tol-
stoi, Bănică Dobre, Valeriu Cărdu, Vi-
gil Rădulescu, Al. Cristian Tell.

Au luat parte la parastas redac-
torii ziarului „Buna Vestire” și
camarazi.

București. — Duminecă, 22 Septem-
brie, s'a oficiat în Capitală
parastas pentru pomenorile ardelen-
ilor legionari, dela ziarul „Buna Vestire”,
căzuți în slujba idealului
Mihai Polibroniade, Nicolae Tol-
stoi, Bănică Dobre, Valeriu Cărdu, Vi-
gil Rădulescu, Al. Cristian Tell.

București. — Prefectura Poliției
Capitalei comunică: D. general Pe-
trovicescu, ministru de interne, a
aprobat unei delegații de ardeleni,

Noui examene

București. — Având în vedere în
prejurările situației extrem de grea-
a studenților concentrați, refugiați
și condamnați politici, Ministerul
Educației Naționale, al Cultelor și
Artelelor a dispus:

Se amâna sezionele examenelor
din toamnă pentru data de 15 Noiembrie
a. e., se acordă sezionele
pentru Februarie 1941, precum și
sezonele extraordinare pentru elati-
ficarea situației în Mai 1941, dar
numai pentru studenții concentrati,
refugiați și condamnați politici.

Externe

**La Roma se așteaptă vizita d-lui
Serano Sunner, ministrul de
interne al Spaniei**

Roma. — Agenția DNB trans-
mite: Cercurile politice comentând
călătoria d-lui Serano Sunner, re-
prezentantul Spaniei la Berlin, au declarat,
că deși nu s'a anunțat oficial,
totuși la întoarcerea d-sa se așteaptă să se înapoiizeze
Roma.